

Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #296

ΚΩΣΤΑΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ

Ο «ΕΛΕΓΧΟΣ» ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Πόσα χρήματα έχουν τα Γιάννενα στις τράπεζες;

ΣΥΜΦΩΝΑ με τα εξαμηνιαία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας, ο νομός Ιωαννίνων έχει στις τράπεζές του 2,392 εκατομμύρια ευρώ σε καταθέσεις, μοιρασμένα (όχι ισομερώς φυσικά...) σε 510.918 τραπεζικούς λογαριασμούς.

<https://typos-i.gr/article/posa-xrhmata-exoyn-ta-giannena-stis-trapezes>

2 Η Θεοτόκος, οι βόρειοι, το Φιλολογικό Ιωαννίνων και ένα εξώδικο

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΛΙΓΕΣ μέρες, ο τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων επέλεξε να καλέσει μια υποψήφια ευρωβουλευτή για να συντονίσει μια συζήτηση στο επιστημονικό του συνέδριο με θέμα «Ηθικές δυστοπίες στη φιλοσοφία και στη λογοτεχνία».

<https://typos-i.gr/article/h-8eotokos-oi-boreioi-filologiko-iwanninwn-kai-ena-e3wdiko>

3 Η «επιστροφή» της πρωινής πτήσης των Ιωαννίνων

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΛΙΓΟ καιρό, η Aegean μετέθεσε την πρωινή πτήση των Ιωαννίνων, το μεσημέρι, για την καλοκαιρινή περίοδο. Για την ακρίβεια, η πτήση των 12.25 Γιάννενα-Αθήνα μεταφέρθηκε στις 16.00.

<https://typos-i.gr/article/h-epistrofh-ths-prwinhs-ptshs-twn-iwanninwn>

Ένα «γυμνό» τοπίο στην είσοδο του πάρκου Πυρσινέλλα

<https://typos-i.gr/article/ena-gymnotopio-sthn-eisodo-toy-parkoy-pyrsinella>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγνωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 BECOME A PATRON

Το Μπιζάνι, τα οχυρά και το... Ριζανο

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Το χωριό Μπιζάνι συνδέεται με τα ιστορικά γεγονότα της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων. Εκεί σε ένα ύψωμα φτιάχτηκαν με επίβλεψη γερμανών αξιωματικών τα περίφημα οχυρά με τα πανίσχυρα πυροβολεία από τους Οθωμανούς για να εμποδίσουν την προέλαση του ελληνικού στρατού. Σήμερα το ύψωμα αυτό με τα οχυρά αποτελεί έναν τόπο μνήμης.

Για την προέλευση της ονομασίας του χωριού, δεν υπάρχει μία και μοναδική εξήγηση. Σύμφωνα με τον λεξικογράφο Δημήτρη Γεωργακά (1908-1990), το τοπωνύμιο είναι κυριώνυμο και αποδίδεται σε έναν αρχικό τύπο του ιταλικού προσωνύμιου Ριζανο.

Ο γιαννιώτης ιστοριοδίφης Στέφανος Μπέττης («Ονοματολογία των χωριών νομού Ιωαννίνων») πάει την υπόθεση λίγο πιο μακριά, σε ετυμολογικό επίπεδο. Καταρχάς, επικαλείται τον λόγιο του 19ου αιώνα Παναγιώτη Αραβαντινό σύμφωνα

με τον οποίο το Μπιζάνι οφείλει το όνομά του σε έναν ιδιοκτήτη του χωριού ή σε κάποια παλιά γιαννιώτικη οικογένεια. Όσο για τη σημασία της λέξης, ο Μπέττης γράφει: «Το όνομα το ίδιο είναι ιταλικής προέλευσης, σημαίνει δε τον χωρικό (raesano)».

Ο γλωσσολόγος Κώστας Ευ. Οικονόμου («Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική εξέταση») δεν αποδέχεται ιδιαίτερα την ιταλική προέλευση του Μπιζανίου. «Αν δεχτούμε την ετυμολόγηση του Γεωργακά, το τοπωνύμιο Μπιζάνι θα είναι το μοναδικό οικωνύμιο του Νομού Ιωαννίνων που σχηματίζεται από προσωνύμιο ιταλικής αρχής» αναφέρει. Σημειώτεον ότι το Μπιζάνι συναντάται και με τους τύπους Μπεζάνι ή Μπεζιάνου. Ο Οικονόμου παραθέτει την άποψη του ρωσογερμανού γλωσσολόγου Μαξ Βάσμερ (1886-1962), σύμφωνα με την οποία το τοπωνύμιο συνδέεται με μια σερβική λέξη που σημαίνει «εγκατάσταση φυγάδων, προσφύγων». Ο ίδιος καταθέτει μια άλλη ερμηνεία: ότι το Μπιζάνι σχετίζεται με τη σλάβικη λέξη bezati που σημαίνει «φυγή».

Οι «25+1 ρετρό ιστορίες»

ΚΑΙ «Οι 'αποστάτες' τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»

Οι δύο εκδόσεις του Τύπου Ιωαννίνων και της ΣΧΗΜΑ ΚΟΙΝΣΕΠ στα βιβλιοπωλεία των Ιωαννίνων

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Εχουν περάσει 9 μήνες από τις τελευταίες εκλογές, που ανέδειξαν κυβέρνηση, ουσιαστικά χωρίς αντίπαλο, τη ΝΔ, για δεύτερη συνεχόμενη τετραετία.

Τι έχουν κάνει όμως οι βουλευτές των Ιωαννίνων σε αυτή, την Κ' κοινοβουλευτική περίοδο;

Καταρχάς, μετά από πολλά χρόνια υπάρχουν εκπρόσωποι τεσσάρων διαφορετικών κομμάτων από το νομό Ιωαννίνων, σε σταθερή κοινοβουλευτική δράση και όχι απλά μεταξύ κοντινών εκλογικών αναμετρήσεων, οπότε και η κοινοβουλευτική δραστηριότητα είναι ανύπαρκτη.

Δεύτερον, υπάρχει πάντα το δεδομένο ότι οι κυβερνητικοί βουλευτές είναι πάντα σε δεύτερο πλάνο, μιας και καταθέτουν λιγότερες ερωτήσεις στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, πολλώ μάλλον δε από τη στιγμή που οι δύο κυβερνητικοί βουλευτές των Ιωαννίνων είναι σε θέσεις ευθύνης: ο μεν κ. Τασούλας είναι πρόεδρος της Βουλής, η δε κα Κεφάλια είναι υφυπουργός Οικογένειας.

Ας δούμε όμως τι λένε τα στοιχεία για την κοινοβουλευτική δραστηριότητα των βουλευτών (όπως τα συγκεντρώνει το Vouliwatch).

Η Μερόπη Τζούφη, η οποία εκλέχτηκε με τον ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ και σήμερα είναι στην κοινοβουλευτική ομάδα της Νέας Αριστεράς, παραμένει η πιο δραστήρια βουλευτής του νομού: έχει κάνει 22 ομιλίες στη Βουλή και έχει καταθέσει ή συνυπογράψει πάνω από 250 ερωτήσεις. Κυρίως αφορούν θέματα υγείας-πρόνοιας.

Αμέσως μετά έρχεται ο βουλευτής του ΚΚΕ Νίκος Έξαρχος: 8 ομιλίες και 187 συνολικά ερωτήσεις, σε αυτή τη δεύτερη θητεία του, αλλά ουσιαστικά πρώτη ολοκληρωμένη, στο κοινοβούλιο. Οι ερωτήσεις αφορούν κυρίως ασφαλιστικά-εργασιακά θέματα και ζητήματα που εμπύπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας Πολίτη.

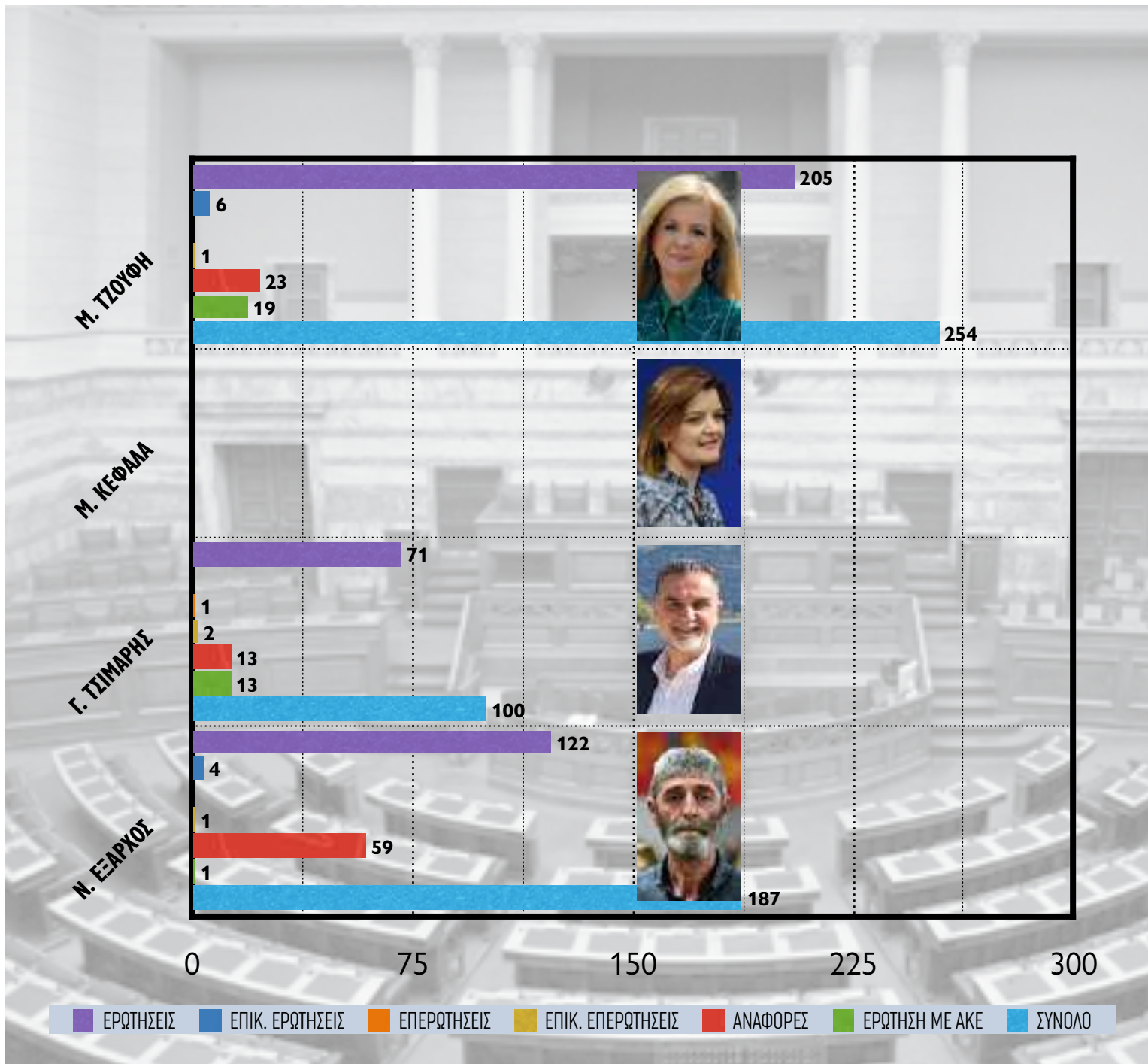
Ο Γιάννης Τσίμαρης του ΠΑΣΟΚ είναι τρίτος με 100 παρεμβάσεις στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και 13 ομιλίες στην ολομέλεια. Τα θέματα με τα οποία ασχολείται κυρίως είναι υγεία-πρόνοια και οικονομία.

Ο Κώστας Τασούλας είναι πρόεδρος του σώματος, οπότε δεν συμμετέχει στον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Η Μαρία Κεφάλια επίσης βρίσκεται πλέον στην πλευρά των «απαντήσεων» περισσότερο, αλλά μιλάει και πολύ λιγότερο. Μόνο μια ομιλία έχει κάνει η βουλευτής Ιωαννίνων, η οποία φαίνεται να παραγκωνίζεται μετά τη στάση που κράτησε στο θέμα του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών.

Αντίθετα, στην προηγούμενη κοινοβου-

Τι έκαναν οι βουλευτές των Ιωαννίνων από τις τελευταίες εκλογές

Πώς αναλύονται οι ερωτήσεις

Στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, οι βουλευτές μπορούν να καταθέσουν ερωτήσεις προς υπουργούς, κατά μόνος ή σε ομάδες, να τις συντάξουν και να τις καταθέτουν οι ίδιοι-ες ή να τις συνυπογράψουν. Οι δε ερωτήσεις χωρίζονται στις εξής:

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πρέπει να απαντηθεί εντός 25 ημερών

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ: Για θέματα επικαιρότητας, οι υπουργοί απαντούν προφορικά

ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ: Εάν οι βουλευτές θεωρήσουν ότι δεν είναι επαρκής η απάντηση για κάποιο θέμα, μπορούν να καταθέσουν επερωτήση

ΑΝΑΦΟΡΑ: Είναι η κατάθεση αιτημάτων, καταγγελιών κ.λπ, πολιτών ή φορέων. Πρέπει να απαντηθούν εντός 25 ημερών

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΑΚΕ): Οι βουλευτές μπορούν να ζητούν έγγραφα που σχετίζονται με κάποια υπόθεση. Οι υπουργοί πρέπει να τα παρέχουν εντός ενός μήνα. Επίσης, οι ΑΚΕ μπορούν να συνδυαστούν με ερώτηση ή να μετατραπούν σε επερωτήσεις.

λευτική θητεία της είχε μιλήσει 78 φορές στην ολομέλεια και είχε διακριτή δραστηριότητα στον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΚΑΙ Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Η κα Τζούφη έχει καταθέσει επίκαιρη ερώτηση για το Προεδρικό Διάταγμα της Παμβώτιδας, καθώς και άλλα τοπικά ζητήματα,

όπως για παράδειγμα τα περί επικινδυνότητας της Εγνατίας οδού, την αιθαλίχλη, τη ΜΕΘ Παίδων στα Γιάννενα, την αεροπορική σύνδεση με το Ηράκλειο, την ένταξη του Ζαγορίου στις προβληματικές περιοχές κατηγορίας Α' κ.α.

Ο κ. Τσίμαρης έχει καταθέσει ερωτήσεις σχετικά με την απαγόρευση κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων σε οδικά δίκτυα της Ηπείρου, για την απένταξη από το Ταμείο Ανάκαμψης

του νέου αγωγού ύδρευσης Άρτας, Πρέβεζας και Λευκάδας κ.α.

Τόσο η κα Τζούφη, όσο και ο κ. Τσίμαρης είναι και θεματικοί υπεύθυνοι των κομμάτων τους για θέματα υγείας-πρόνοιας, στη Βουλή, οπότε καταθέτουν ερωτήσεις που αφορούν όλη τη χώρα.

Ο κ. Ξεάρχος έχει και αυτός καταθέσει ερωτήσεις για υγειονομικές δομές της Ηπείρου, αλλά και αναφορές πολιτών κ.α.

LIVE

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Συναυλία
της Καμεράτας

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 60 χρόνια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, η Καμεράτα, Ορχήστρα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, παρουσιάζει την κεντρική της συναυλία με τίτλο «Από τον 17ο στον 20ο αιώνα» τη Δευτέρα 15 Απριλίου, στις 20:30, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημήτρης Χατζής». Την Καμεράτα, Ορχήστρα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, διευθύνει ο αρχιμουσικός Γιώργος Χλίτσιος. Είσοδος ελεύθερη.

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Nalyssa Green+
Δεσποινίς Τρίχρωμη

Η NALYSSA Green και η Δεσποινίς Τρίχρωμη παίζουν στο Beatnik, στις 21 Απριλίου, στις 10 το βράδυ. Εισιτήριο 10 ευρώ.

17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Valia Calda στο Studio 203

ΟΙ VALIA CALDA, η μπάντα που παίζει ψυχεδελική τζαζ, είναι από τα Γιάννενα και μένει στο Λονδίνο, ξανάρχεται 7 χρόνια μετά την τελευταία της επίσκεψη στις 17 Απριλίου, στο Studio 203. Η βραδιά θα ανοίξει με dj set by Rendeese (Βασίλης Σαρδελής). Οι Valia Calda είναι οι Sam Warner - τρομπέτα/φλικόρνο, James Allsopp - σαξόφωνο, Νίκος Ζιάρκας - κιθάρα, ηλεκτρονικά, Gaspar Sena - τύμπανα, Θεόδωρος Ζιάρκας - κοντραμπάσο.

19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Μουσική εκδήλωση στην ΕΗΜ

ΜΟΥΣΙΚΗ εκδήλωση με τίτλο «Χωρίς πυξίδα» διοργανώνει η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών την Παρασκευή 19 Απριλίου, στις 20.00, στην «Αίθουσα Κ. Κατσάρη» του μεγάρου της (στην οδό Παρασκευοπούλου). Ερμηνεύουν η Μαρία Τσιρώνη, σοπράνο, και η Λαμπρίνα Πρεβεζιάνου, πιάνο. Ελεύθερη είσοδος για το κοινό. Stand up comedy: Κώστας Μαλιάτσος Κώστας Μαλιάτσος Σάλας έρχεται στα Γιάννενα, στις 19 Απριλίου, στις 21.30, για μια stand up comedy παράσταση στον Πολυχώρο Αγορά. Εισιτήριο 12 ευρώ.

ΣΙΝΕΜΑ

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«Το δωμάτιο»

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ σωματείο «Εξαύδα» προβάλλει την ταινία το «Δωμάτιο» του Λένι Άμπραχαμσον στις 15 Απριλίου, στις 20:15, στον χώρο της (Κουντουριώτη 31). Παίζουν οι Μπρι Λάρσον, Τζέικομπ Τρέμπλεϊ, Μέγκαν Παρκ, Γουίλιαμ Μέισι, Τζόαν Αλεν, κ.ά. Οικονομική ενίσχυση 2 ευρώ.

ΘΕΑΤΡΟ

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ «Ο καλός άνθρωπος του Σε Τσουάν»

ΤΟ ΕΡΓΟ του Μπέρτολτ Μπρεχτ «Ο καλός άνθρωπος του Σε Τσουάν» ανεβάζει το καλλιτεχνικό σωματείο «Οι Αθεράπευτοι» στο θέατρο της στοάς Ορφέα στις 15 Απριλίου, στις 21:15, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Παππά. Γενική είσοδος: 10€, στην προώληση: 8€. Τηλ. επικοινωνίας και κράτησης θέσεων: 6981981067 ή 6981981058.

18-21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ «ΟΙ ΔΟΥΛΕΣ»

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ Σκηνή του ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων ανεβάζει το έργο «Οι Δούλες» του Ζαν Ζενέ κάθε Πέμπτη, Παρασκευή και Σάββατο, στις 21:00, και κάθε Κυριακή, στις 20:00, μέχρι και τις 28 Απριλίου, στο Καμπέριο Θέατρο.

Τη νέα παραγωγή του ΔΗΠΕΘΕ σκηνοθετεί ο Γιάννης Κοντός, ο οποίος είναι και ένας από τους ηθοποιούς της παράστασης. Μαζί του στη σκηνή η Αφροδίτη Αθανασιάδου και η Κίκα Ζαχαριάδου. Βοηθός σκηνοθέτη η Μαρία Κεβρεκίδου. Εισιτήριο: 10 ευρώ, 7 ευρώ το μειωμένο.

20-21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«Κουρδισμένοι»

Την παιδική παράσταση με τίτλο «Κουρδισμένοι» της Στέλλας Μιχαλίδου ανεβάζει το θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14) το Σάββατο 20 Απριλίου, στις 18:00, και την Κυριακή 21 Απριλίου, στις 11:30. Η παράσταση θα ανεβαινεί κάθε σαββατοκύριακο μέχρι 28 Απριλίου.

Σκηνοθετεί ο Πέτρος Χριστακόπουλος. Πρωτότυπη μουσική ο Γιάννης Γαλίτη. Παίζουν: Μιχάλης Γκοργκούλης, Λένα Σκοροέλη, Γιάννης Παπαγεωργίου, Μίνα Παππά, Πέτρος Χριστακόπουλος. Τιμή εισιτηρίου: 10€. Τηλέφωνο κρατήσεων: 6979139705 & 2651181480

20-21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«Ο Λυγμός των σκυλιών»

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ Actina ανεβάζει το έργο «Ο Λυγμός των σκυλιών» του Γιάννη Παπάζογλου, σε σκηνοθεσία Αθηνάς Ταικνιά και visual effects του Κωστή Εμμανουηλίδη, στις 20 και 21 Απριλίου, στις 21:00. Τους ρόλους ερμηνεύουν ο Παναγιώτης Γεωργούλας, η Άννα Παπανικολάου και η Αθηνά Ταικνιά. Εισιτήριο: 13€, μειωμένο 10€ (ΑμεΑ, Φοιτητικά, Άνω των 65). Κρατήσεις: 6974865401 / 6972339675. Προώληση εισιτηρίων: Θέατρο Actina, Βιβλιοπωλείο Αναγνώστης, more.com

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«Ο παπουτσωμένος γάτος και ο μάγος Αρρογκάντο»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Ο παπουτσωμένος γάτος και ο μάγος Αρρογκάντο», βασισμένη στο κλασικό παραμύθι του Τζιοβάνι Φραντσέσκο Στραπαρόλα, ανεβάζει το καλλιτεχνικό σωματείο Ιωαννίνων «Οι Αθεράπευτοι» στις 21 Απριλίου, στις 11:30, στο θέατρο της Στοάς Ορφέα.

Το κείμενο και η σκηνοθεσία είναι του Δημήτρη Παππά, καθώς και η πρωτότυπη μουσική του έργου που θα παίζεται ζωντανά επί σκηνής. Γενική είσοδος: 8€. Οικογενειακό: 15€ (για δύο), 20€ (για τρεις), 25€ (για τέσσερις). Τηλέφωνα επικοινωνίας και κράτησης θέσεων: 6981981067 ή 6981981058.

Ο Μίκι Ρούνεϊ ήταν το «παιδί θαύμα» του Χόλιγουντ, ένας μικροσκοπικός τυπάς, που έπαιζε τον έφηβο για πάνω από τριάντα χρόνια! Μπουσουλήσε για πρώτη φορά στο θεατρικό σανίδι σε ηλικία 16 μηνών, γνώρισε όλη την εξέλιξη της κινηματογραφικής βιομηχανίας, από τον βωβό κινηματογράφο, μέχρι τις τεχνολογικές ευκολίες του 21ου αιώνα, στην 90χρονη καλλιτεχνική του πορεία. Στην - απίστευτης αντοχής - μακρά πορεία του θα διακριθεί, εκτός από ηθοποιός, ως διασκεδαστής, τραγουδιστής, μίμος, πρωταγωνιστής σε τηλεοπτικά σόου - ακόμη και ως δεινός ντράμερ, ενώ θα συνεργαστεί στη χρυσή εποχή του Χόλιγουντ με μορφές όπως η Τζούντι Γκάρλαντ, η Άβα Γκάρντνερ, η Ελιζαμπεθ Τέιλορ, ο Ντάγκλας Φέρμπανγκς, ο Φρανκ Σινάτρα και ο Ντιν Μάρτιν.

Αν και υπήρξε ένας από τους πλέον εμπορικούς ηθοποιούς για αρκετές δεκαετίες, έκανε τεράστιες ερμηνείες, είτε ως παιδί, είτε μεγαλώνοντας και κατάφερε να γράψει τη δική του ιστορία στον αμερικάνικο κινηματογράφο, ο Ρούνεϊ δεν κέρδισε ποτέ Όσκαρ για κάποια ερμηνεία του, παρά εκείνο το λίγο μελαγχολικό - «τιμητικό» το λένε - για τη συνολική προσφορά του στο σινεμά το 1983. Ο Μίκι Ρούνεϊ, που πέθανε πριν από δέκα χρόνια (6 Απριλίου 2014), λίγο πριν ολοκληρωθούν τα γυρίσματα της ταινίας «Μια Νύχτα στο Μουσείο: Το Μυστικό του Φαραώ», στην οποία συμμετείχε ο χαλκέντερος ηθοποιός, είχε και μία άστατη ερωτική ζωή, καθώς παντρεύτηκε οχτώ φορές - ανάμεσα στις συζύγους ξεχωρίζει το όνομα της θεϊκής Άβα Γκάρντνερ - και ερωτεύτηκε ακόμη περισσότερες, ενώ απέκτησε κι εννέα παιδιά.

Μίκι Ρούνεϊ

Ο Τζόζεφ Γιουλ Τζιούνορ, όπως ήταν το κανονικό του όνομα, γεννήθηκε στο Μπρούκλιν στις 23 Σεπτεμβρίου του 1920. Γιος δύο φτωχών ηθοποιών του βοντβίλ, ανέβηκε στη σκηνή για πρώτη φορά σε ηλικία 16 μηνών φορώντας ένα σμόκιν. Ο Ρούνεϊ, μιλώντας για τον πατέρα του, τον είχε χαρακτηρίσει «φιλόδοξο μέθυσος». Μετά τον χωρισμό των γονιών του, η μητέρα του πήγε στο Χόλιγουντ με την ελπίδα να κερδίσει ο γιος της έναν ρόλο στη δημοφιλέστατη παιδική κινηματογραφική σειρά ταινιών «Our gang». Αν και αρχικά δεν τα κατάφερε, το Χόλιγουντ, θα ανακαλύψει στο πραγματικά αστείο πρόσωπο του Ρούνεϊ, ένα παιδί για ανορθόδοξους ρόλους, όπως του μικροσκοπικού μπόμπιρα, που καπνίζει πούρο και κάνει τρέλες στην ταινία «Orchids and Ermine» (1927). Την ίδια χρονιά άλλαξε το όνομά του σε Μίκι Μαγκουάιρ πρωταγωνιστώντας σε περίπου 50 μικρού μήκους ταινίες βασισμένες στο ομότιτλο κόμικς της Φοντέν Φοξ. Μετά από χρόνια επέστρεψε ξανά στο όνομά του, έπειτα από δικαστικές διαμάχες της παραγωγής με τους συγγραφείς του κόμικ. Για την ιστορία, η μητέρα του, θα του προτείνει λίγο αργότερα το όνομα Μίκι Λούνεϊ και λίγο αργότερα το Μίκι Ρούνεϊ, το οποίο θα χρησιμοποιούσε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Μέχρι να τελειώσει το σχολείο, το 1938, ο κοντούλης, λιλιπούτειος και αεικίνητος Ρούνεϊ είχε ήδη πρωταγωνιστήσει σε μικρούς ρόλους στο σινεμά δίπλα στα μεγαλύτερα αστέρια του σινεμά, από τον Ντάγκλας Φέρμπανγκς και τον Κλαρκ Γκέιμπλ έως τη Τζιν Χάρλοου, είχε υπογράψει συμβόλαιο με την MGM και το 1937 πρωταγωνίστησε στο «A Family Affair», στο ρόλο του Άντι Χάρντι, γιου του Λάιονελ Μπάριμωρ, σε μια ακόμη σειρά επιτυχημένων ταινιών που συνεχίστηκε μέχρι το 1946.

Το 1937, ο Ρούνεϊ έκανε και την πρώτη του εμφάνιση μαζί με τη συμμαθήτριά του στο σχολείο Τζούντι Γκάρλαντ, δημιουργώντας μαζί της ένα ντουέτο επιτυχίας και μια γνήσια φιλία. Θα γυρίσουν μαζί μια σειρά από πετυχημένα μιούζικαλ, με πιο γνωστό το κλασικό σήμερα «Babes on Broadway» (1941) που χάρισε στον Ρούνεϊ μια υποψηφιότητα για Όσκαρ.

Στα 18 του χρόνια, θα έπαιζε και τον πρώτο του δραματικό ρόλο στο «Αδέσποτα Νιάτα» του Νόρμαν Τόρογκ, στο πλευρό του Σπένσερ Τρέισι, σε μια ταινία που του χάρισε ένα ειδικό Όσκαρ νεότητας και τον έχρισε τον πιο εμπορικό ηθοποιό της εποχής, φτάνοντας μέχρι το εξώφυλλο του περιοδικού TIME ως ένα «φαινόμενο του box-office», καθώς ο Ρούνεϊ είχε ξεπεράσει σε δημοτικότητα όλους τους μεγάλους σταρ της εποχής.

Της δεκαετίας του '50 και '60 ο Μίκι Ρούνεϊ

Ρεκόρ επιτυχιών και στην τηλεόραση

Το 1944 κατατάχτηκε στο αμερικανικό στρατό κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όπου υπηρέτησε διασκεδάζοντας πάνω από δύο εκατομμύρια φανταράκια, σε θεατρικές παραστάσεις και του απονεμήθηκε το Χάλκινο Αστέρι για την προσφορά του. Επιστρέφοντας στο Χόλιγουντ, θα εμφανιστεί σε μια σειρά ταινιών, πριν εγκαινιάσει το δικό του τηλεοπτικό σόου, το «The Mickey Rooney Show», με δημιουργό τον Μπλέικ Εντουαρντς και τον ίδιο ως παραγωγό. Ο Ρούνεϊ, εκτός από τον κινηματογράφο, τους δίσκους που ηχογράφησε, τις εμφανίσεις σε νυχτερινά κέντρα, τα σόου στο ραδιόφωνο, είχε και μία τεράστια επιτυχία στην τηλεόραση, με πάνω από 300 τίτλους!

διέπρεψε ως ένας κατατεριστής, κρατώντας χαρακτηριστικούς ρόλους σε ταινίες όπως «Οι Γέφυρες του Τόκο Ρι» και «Ρέκβιεμ για ένα πυγμάχο», ενώ πρωταγωνίστησε και μάλιστα υποδύμενος έναν γκάνγκστερ στο «Baby Face Nelson». Το 1961 θα κρατήσει έναν ολιγόλεπτο ρόλο στην περίφημη ρομαντική κομεντί «Πρόγευμα στο Τίφανις» του Μπλέικ Εντουαρντς, με πρωταγωνιστικό ζευγάρι την Όντρεϊ Χέμπαρντ και τον Τζορτζ Πέπαρντ. Υποδύμενος έναν ιδιότροπο Ιάπωνα, θα παραδώσει έναν ξεκαρδιστικό χαρακτήρα, που σχεδόν κερδίζει την κρέμα, ακόμη και από την απαστράπτουσα Χέμπαρντ.

ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ ΔΡΙΜΥΤΕΡΟΣ

Η δεκαετία του '70 θα συνεχιστεί με επιτυχίες, αλλά και με την υποψία ότι η καριέρα του οδεύει προς το τέλος, καθώς οι εποχές αλλάζουν δραστικά. Ωστόσο, ο Ρούνεϊ επιμένοντας και δουλεύοντας

συνεχώς, θα φτάσει και πάλι κοντά στα Όσκαρ το 1979 για το εξαιρετικό φιλμ «The Black Stallion». Και όχι μόνο, αφού θα κερδίσει μία Χρυσή Σφαίρα κι ένα βραβείο Emmy, για το ρόλο του στο τηλεοπτικό «Bill» (1981), θα επιστρέψει δριμύτερος και με τεράστια επιτυχία, στα 70 του χρόνια, με το «The Adventures of the Black Stallion», που διήρκεσε από το 1990 έως και το 1993.

ΟΙ ΟΧΤΩ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ Η ΑΒΑ

Διάσημος για την άστατη ερωτική του ζωή, ο Ρούνεϊ ανάμεσα στις πολλές κατακτήσεις του, θα βρει χρόνο και για οχτώ γάμους, με πιο «καυτό» εκείνον με την Άβα Γκάρντνερ το 1942, που θα κρατήσει λίγο περισσότερο από έναν χρόνο. Μάλιστα, η Γκάρντνερ είχε πει ότι δεν τη βοήθησε ποτέ να βελτιωθεί ως ηθοποιός ούτε για να πάρει κάποιον ρόλο, καθώς ακόμη βρισκόταν στη σκιά του μικροσκοπικού Μίκι.

ΟΙ «ΚΛΕΦΤΕΣ» ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

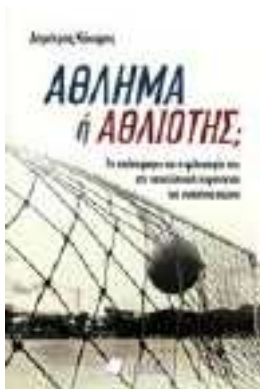
Πάντως, ο Ρούνεϊ, που δεν κατάφερε ποτέ να ξεπεράσει την απίστευτη επιτυχία που είχε ως «παιδί θαύμα», κατηγορήθηκε τα στούντιο ως «κλέφτες» των παιδικών του ονείρων.

Έχοντας καταλάβει τα νέα ήθη που έφεραν στο Χόλιγουντ οι τεχνοκράτες των στούντιο, θα δηλώσει ότι «το Χόλιγουντ έχει γίνει δυστυχώς μια ανάμνηση - δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια πινακίδα στην πλαγιά ενός λόφου».

Ο Μίκι Ρούνεϊ, φανατικός χριστιανός, έζησε εντελώς διαφορετικά από τη βαθιά συντηρητική του ιδεολογία, καθιέρωσε τον αυθορμητισμό στο σινεμά, έκανε μία πορεία αφάνταστη στον χώρο του θεάματος και διατήρησε τη μοναδική άμυνα που είχε όλα αυτά τα χρόνια της σταδιοδρομίας του, τον αυτοσαρκασμό, που συνοψίζεται και στον τίτλο που έδωσε ο ίδιος στην αυτοβιογραφία του «Life's too Short».

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Στα γήπεδα η ελληνική λογοτεχνία αναστενάζει

**ΑΘΛΗΜΑ
Ή ΑΘΛΙΟΤΗΣ;
ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΚΟΚΟΡΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΕΔΙΟ**

Μπορούν άραγε το ποδόσφαιρο και η λογοτεχνία να συναντηθούν κάπου - και επιπλέον να συνυπάρξουν; Πριν από αρκετά (όχι λίγα) χρόνια, η διάχυτη πεποίθηση για ένα κοινό που θεωρούσε τον εαυτό του άξιο για να μπει στις επάλξεις της καθημερινής πολιτικής σκέψης και της αναγνωρισμένης κουλτούρας (ψηφοφόροι της Αριστεράς, καλλιτέχνες, συγγραφείς, διανοούμενοι και πολίτες γενικώς υποψιασμένοι) ήταν πως το ποδόσφαιρο αποτελεί μαζικό θέαμα, συνδεδεμένο με τη νοοτροπία του τυφλού οπαδού, με την αλόγιστη βία και με την προκλητική έλλειψη παιδείας και κρίσης. Προσωπικά θυμάμαι πως ήδη από τη δεκαετία του 1980 η νοοτροπία αυτή είχε αρχίσει να αλλάζει ριζικά: ποιητές, δοκιμιογράφοι, προσωπικότητες της Αριστεράς και πρόσωπα της τέχνης δεν δίσταζαν να διακηρύξουν προς κάθε κατεύθυνση ότι το ποδόσφαιρο μπορεί να διακριθεί για το συλλογικό του πνεύμα, να ενθαρρύνει το συναίσθημα του συνανήκειν και της κοινότητας, να αναδείξει σπάνιες ατομικές δεξιότητες, καθώς και να εμφυσήσει μια διάθεση για ψυχωμένη δύναμη και ελευθερία. Η μελέτη του Δημήτρη Κόκορη «Αθλημα ή αθλιότης; Το ποδόσφαιρο και η φιλοσοφία του στη νεοελληνική λογοτεχνία του εικοστού αιώνα», που μόλις κυκλοφόρησε από το Πεδίο, αποδεικνύει πόσο διαφορετικά δείχνουν σήμερα τα πράγματα αφενός για τη δημόσια εικόνα του ποδοσφαίρου και αφετέρου για την αντίληψή μας ως προς τους δεσμούς της μπάλας με τη λογοτεχνία εν γένει και με την ελληνική λογοτεχνία ειδικότερα. Και δεν είναι ασφαλώς τυχαίο πως ο συγγραφέας, άξιος ακαδημαϊκός δάσκαλος

στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, με πλήθος δημοσιεύματα και φιλολογικές εργασίες στο ενεργητικό του, αλλά και διεισδυτικός κριτικός λογοτεχνίας, δεν θέλει να κρύψει και την άλλη ιδιότητά του: ορκισμένος ποδοσφαιρόφιλος. Έχει (είναι δυνατόν να έχει) το ποδόσφαιρο φιλοσοφία, κι αν έχει πώς θα τη συσχετίσουμε με τη λογοτεχνία; Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο μελετητής, η ποδοσφαιρική φιλοσοφία ταυτίζεται με τη χαρά, με την ανάταση και με το κλίμα ομαδικής δράσης, όπως τα είδαμε και προεισαγωγικά, μαζί με τη συνείδηση πως το παιχνίδι προϋποθέτει εξίσου και αναφαίρετα τα δύο αντίπαλα τέρματα (υπάρχω χάρη στον άλλον και ο άλλος υπάρχει επειδή έχει εμένα απέναντί του). Όσο για τα ποδοσφαιρικά κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20ου αιώνα (ποίηση, διήγημα και μυθιστόρημα), είναι κείμενα τα οποία δεν ανασύρονται στο βιβλίο τραβηγμένα από τα μαλλιά, επειδή η ακαδημαϊκή τσιμπίδα επιδιώκει να αποδείξει σώνει και καλά την αισθητική αξία των επιλογών της, αλλά, αντίθετα, έχουν ριζώσει δικαίως στη νεότερη λογοτεχνική ιστορία και έχουν διαγράψει εκ παραλλήλου τη δική τους σημαντική ιστορία. Το σωτήριον έτος 1937 φαίνεται πως αποτελεί το σημείο εκκίνησης για τη νεοελληνική λογοτεχνία της μπάλας, όπως έχει υποδείξει έτερη ερευνήτρια, η Σωτηρία Σταυρακοπούλου (στη μελέτη της «Η εισαγωγή του ποδοσφαίρου στη λογοτεχνία μας»), με το μυθιστόρημα «Εγείρα» του Κοσμά Πολίτη και με τη μετάφραση (από τον Γιώργο Δέλιο) μιας μονόπρακτης ιταλικής κωμωδίας, που παρουσιάστηκε από τον χρονογράφο Πωλ Νορ ως καθαφική παρωδία. Παίρνοντας από εδώ τη σκυτάλη ο Κόκορης υπογραμμίζει πως η λογοτεχνική γενιά

του 1930 δεν εμπιστευόταν ιδιαίτερος το ποδόσφαιρο και πως η παρουσία του αθλήματος αρχίζει να πυκνώνει στη λογοτεχνία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με πρωτοστατούντες τους ποιητές. Θα βρούμε εν προκειμένω, από την πρώτη μεταπολεμική γενιά, και πριν και πάνω απ' όλους, τον Μανόλη Αναγνωστάκη, αλλά και τον Άρη Δικταίο (όχι ακριβώς για ποδοσφαιρικούς λόγους), ενώ από τη γενιά του 1970, την τρίτη μεταπολεμική γενιά, θα γνωριστούμε με τον Γιώργο Μαρκόπουλο, με τον Νάσο Βαγενά και με τον Γιάννη Βαρβέρη, και από τη γενιά του 1980 με τον Δημήτρη Χουλιαράκη. Ο Κόκορης ξεκαθαρίζει ότι ποδοσφαιρική ποίηση δεν σημαίνει και ποδοσφαιρόφιλη πίστη. Το ποδόσφαιρο μπορεί να ενθουσιάζει και να συγκινεί, μπορεί, όμως, και να προσφέρει με τη γλώσσα και τις εικόνες του το σκηνικό για να εκφραστούν ο έρωτας, το άγχος της φθοράς και του θανάτου ή η θλίψη για όσα έχουν χαθεί ανεπιστρεπτί. Και να πώς η φιλοσοφία του ποδοσφαίρου θα αγκαλιάσει, ακόμα κι αν πρέπει να φτάσει στους αντίποδες των γραμμών της, την ποίηση. Ο Κόκορης ψάχνει με κέφι και χιούμορ το θέμα του, εκφράζει ευγενικά την κατανόησή του για εκείνους που δυσφορούν με την μπάλα, διευκρινίζει πως στην οπτική της λογοτεχνικής επάρκειας και αρτιότητας, που είναι η λογική του βιβλίου του, χωρούν όλοι οι καλλιτεχνικά ενγρήγοροι, οργανώνει προσεκτικά και σε βάθος τα ερμηνευτικά του σχήματα και τις λογοτεχνικές του κατηγορίες, χρησιμοποιεί σοφά την ποιητική του τεχνογνωσία και τη θεωρία της λογοτεχνίας και, πρωτίστως, ξεδιπλώνει μπροστά μας έναν ανίδωτο μέχρι τώρα χάρτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Παιχνίδια στη σοφίτα το 1975

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Tο καταπληκτικό με τους Aerosmith, τη μπάντα από τη Βοστώνη που μέσες-άκρες παραμένει ως έχει μέχρι σήμερα, είναι ότι φτιάχτηκε το 1972 και ότι το *Toys in the Attic* ήταν το τρίτο τους άλμπουμ, το 1975.

Πολύ πριν γίνουν η FM μπάντα με τις πολλές (και κυρίως, αδιάφορες) επιτυχίες, οι Aerosmith ήταν το συγκρότημα που στο ντεμπούτο άλμπουμ του είχε γράψει το *Dream On* και στις 8 Απριλίου του 1975 θα κυκλοφορούσε τον καλύτερό του (μαζί με το *The Rocks*) δίσκο.

Το *Toys in the Attic* ήταν ένα αρκετά σοφιστικέ χαρντ ροκ άλμπουμ, χωρίς μονομανίες.

Είχε μπόλικες δόσεις ψυχεδέλειας, οι οποίες συγκεντρώνονται μαζικά στο *Sweet Emotion*, ένα από τα καλύτερά τους κομμάτια.

Εκτός όμως αυτού, στον δίσκο υπήρχε και το *Walk this Way*. Δεν ήταν «το πρώτο ραπ κομμάτι» όπως έχει χαρακτηριστεί, καθότι ήδη, πριν από τους Aerosmith υπήρχε ο Gil Scott-Heron και οι μαύρες σκηνές στο Ντιτρόιτ και στη Νέα Υόρκη.

Έντεκα χρόνια αργότερα όμως, το *Walk this Way* θα σηματοδοτούσε τη γέννηση του crossover, όταν διασκευάστηκε από κοινού με τους Run DMC σε μια θυελλώδη εκτέλεση, η οποία μάλλον αποτέλεσε και την καμπή για τους Aerosmith, προς άλλους μουσικούς δρόμους.

Το *Toys in the Attic* ήταν ένα καταρχάς ζωντανά παιγμένο, στο στούντιο, άλμπουμ. Οι Aerosmith

ήταν μια club μπάντα που έπαιζε κατά βάση ζωντανά και έτσι ήθελε να ηχογραφεί.

Στην αρχή του *Sweet Emotion*, ο Τάιλερ κουνάει ένα κουτί με ζάχαρη, ενώ παράλληλα με το μπάσο, ακούγονται και μαρίμπες που παίζει ο μηχανικός ήχου της μπάντας.

Αλλού, παίζουν μαζί με μια συμφωνική ορχήστρα (στο *You See me Crying*), αλλού ξεχύνονται στο rhythm 'n' blues όπως στο *Big Ten Inch Record* (που δεν είναι δικό τους) και αλλού γράφουν τρομερά και απλά κομμάτια όπως το *Round and Round*.

Οι περισσότερες συνθέσεις ανήκουν στον Στίβεν Τάιλερ, που, παρά το γεγονός ότι σήμερα στα 76 του πια είναι περισσότερο μια spitting image καρικατούρα, έχει υπάρξει ένας από τους πιο εμπνευσμένους συνθέτες του χαρντ ροκ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Καταδίκη της Ελβετίας για το κλίμα

Η Ελβετία, παρά τα χιονισμένα βουνά της και τον καθαρό αέρα των Άλπεων, απέτυχε να προστατεύσει τους κατοίκους της από τις καταστροφές της κλιματικής αλλαγής, όπως αποφάνθηκε αυτή την εβδομάδα το κορυφαίο ευρωπαϊκό δικαστήριο. Πίσω από την εξωτερική εικόνα καρτ ποστάλ, λένε οι επικριτές, κρύβεται μια χώρα που έχει κάνει πολύ λίγα για τον πλανήτη και έχει λειτουργήσει ως επιχειρηματικός κόμβος για ορισμένες από τις πιο ισχυρές διεθνείς εταιρείες ορυκτών καυσίμων και εξόρυξης.

Πολιτικοί αναλυτές και ακαδημαϊκοί λένε επίσης ότι ο παγιωμένος συντηρητισμός και ένα πολιτικό σύστημα που διέπεται από λαϊκά δημοψηφίσματα θα περιπλέξουν τη μεταρρύθμιση ακόμη και μετά την απόφαση της Τρίτης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο.

Η έρευνα τάχθηκε υπέρ 2.000 Ελβετίδων -το ένα τρίτο εξ αυτών άνω των 75 ετών- οι οποίες δήλωσαν ότι η αδράνεια της χώρας τους απέναντι στην άνοδο της θερμο-

κρασίας τις θέτει σε κίνδυνο να πεθάνουν κατά τη διάρκεια καύσωνα.

Η απόφαση δεν μπορεί να προσβληθεί και το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Γραφείο Δικαιοσύνης, το οποίο εκπροσώπησε την κυβέρνηση ενώπιον του δικαστηρίου, δήλωσε ότι πρέπει να εφαρμοστεί. Δήλωσε ότι θα αναλύσει την απόφαση για να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει η χώρα. Αμέσως μετά την απόφαση του δικαστηρίου, το ελβετικό Κόμμα των Πρασίνων ζήτησε την επίτευξη κλιματικών στόχων για συγκεκριμένες βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Οι ελβετικές εταιρείες εμπορίας εμπορευμάτων διαχειρίζονται το 40% του συνόλου των συναλλαγών πετρελαίου και το 60% των συναλλαγών μετάλλων, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η ένωση του κλάδου *Suisseenégoce*.

Η ομάδα των Ελβετίδων, γνωστή ως *KlimaSeniorinnen*, δεν έθεσε το ελβετικό εμπόριο στο επίκεντρο της υπόθεσής της, αν και η εκστρατεία τους που υποστηρίχθηκε από την *Greenpeace* και διήρκεσε

πολλά χρόνια ζήτησε αυστηρότερη ρύθμιση για τον περιορισμό των συναλλαγών που τροφοδοτούν την υπερθέρμανση του πλανήτη.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Μια διεθνής μελέτη του 2022 για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα κατέταξε την Ελβετία στην πρώτη δεκάδα, αλλά οι κυβερνητικές προσπάθειες για την εφαρμογή αυστηρότερων κλιματικών στόχων έχουν μέχρι στιγμής περιοριστεί από τα τακτικά δημοψηφίσματα της χώρας. Κορυφαίες ελβετικές εφημερίδες αντιμετώπισαν με σκεπτικισμό την απόφαση σε κύρια άρθρα που ανέφεραν ότι θα μπορούσε να υπονομεύσει τη δημοκρατία. Το μεγαλύτερο κόμμα, το δεξιό Ελβετικό Λαϊκό Κόμμα, δήλωσε ότι η Ελβετία θα πρέπει να αποχωρήσει από το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο επιδιώκει την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη και πέραν αυτής, αποκαλώντας τους δικαστές του δικαστηρίου «μαριονέτες ακτιβιστών».

Σε αντίθεση με τις περισσότερες δυτικές δημοκρατίες όπου οι κεντρικές κυβερνήσεις καθοδηγούν τις πολιτικές αλλαγές, η Ελβετία κυβερνάται από μια διακομματική συναίνεση που εξισορροπεί τα συμφέροντα των 26 καντονίων της.

Η Ντιλάρα Μπαϊράκ, πολιτικός των Πρασίνων στη Γενεύη, δήλωσε ότι η απόφαση θα πρέπει να ενεργοποιήσει τη συζήτηση για το κλίμα στα κοινοβούλια των καντονίων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ ΤΟΝΟΙ ΑΝΘΡΑΚΑ

Η απόφαση είναι επίσης πιθανό να οξύνει την προσοχή των περιβαλλοντικών ακτιβιστών στον τρόπο με τον οποίο η Ελβετία εξυπηρετεί την παγκόσμια βιομηχανία μέσω του δικτύου των εμπορών και των τραπεζών της.

Ο χρηματοπιστωτικός τομέας, συμπεριλαμβανομένης της κεντρικής τράπεζας, δέχεται ήδη πιέσεις από περιβαλλοντικές ομάδες να περιορίσει τον αριθμό των συναλλαγών που βλάπτουν το κλίμα και τις οποίες επεξεργάζεται.

Τα στοιχεία που δημοσίευσε τον περασμένο μήνα η Ελβετική Εθνική Τράπεζα (SNB) έδειξαν ότι οι επενδύσεις της συνδέονται με 12 εκατομμύρια μετρικούς τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα το 2023.

Οι συμμετοχές στις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες *Chevron Corp* και *Exxon Mobil* αποτελούν μέρος των συναλλαγματικών αποθεμάτων της, τα οποία ανέρχονταν σε 738,28 δισεκατομμύρια δολάρια στο τέλος του 2023.

Οι ενέργειες που σύμφωνα με την απόφαση πρέπει να πραγματοποιήσει η Ελβετία περιλαμβάνουν την αναθεώρηση των στόχων μείωσης των εκπομπών της για το 2030, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον στόχο της Συμφωνίας του Παρισιού για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας στο 1,5 Κελσίου πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Διαπίστωσε επίσης ότι η Ελβετία δεν είχε συμμορφωθεί με τους δικούς της στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και δεν είχε καθορίσει εθνικό προϋπολογισμό για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Ωστόσο, η βαθιά ριζωμένη παράδοση της χώρας στα δημοψηφίσματα είναι πιθανό να καταστήσει τη μεταρρύθμιση μια αργή διαδικασία.